Repertoriul jurisprudenței

ORDONANȚA CURȚII (Camera de admitere în principiu a recursurilor)

30 ianuarie 2023*

„Recurs – Marcă a Uniunii Europene – Admitere în principiu a recursurilor – Articolul 170b din Regulamentul de procedură al Curții – Cerere care demonstrează importanța unei chestiuni pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii – Admitere în principiu a recursului”

În cauza C-580/22 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 1 septembrie 2022,

bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft mbH, cu sediul în Bonn (Germania), reprezentată de T. Wendt, Rechtsanwalt,

recurentă,

celelalte părți din procedură fiind:

Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO),

pârât în primă instanță,

Bayerischer Rundfunk, cu sediul în München (Germania),

Hessischer Rundfunk, cu sediul în Frankfurt am Main (Germania),

Mitteldeutscher Rundfunk, cu sediul în Leipzig (Germania),

Norddeutscher Rundfunk, cu sediul în Hamburg (Germania),

Rundfunk Berlin-Brandenburg, cu sediul în Berlin (Germania),

Saarländischer Rundfunk, cu sediul în Saarbrücken (Germania),

Südwestrundfunk, cu sediul în Mainz (Germania),

Westdeutscher Rundfunk Köln, cu sediul în Köln (Germania),

Radio Bremen, cu sediul în Bremen (Germania),

* Limba de procedură: germana.

interveniente în primă instanță,

CURTEA (Camera de admitere în principiu a recursurilor),

compusă din domnul L. Bay Larsen, vicepreședintele Curții, și domnii M. Safjan (raportor) și N. Jääskinen, judecători,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, domnul G. Pitruzella,

dă prezenta

Ordonanță

1 Prin recursul său, bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft mbH solicită anularea Ordonanței Tribunalului Uniunii Europene din 16 iunie 2022, bonnanwalt/EUIPO – Bayerischer Rundfunk și alții (tagesschau) (T-83/20, nepublicată, denumită în continuare „ordonanța atacată”, EU:T:2022:369), prin care Tribunalul a respins acțiunea sa având ca obiect anularea deciziei Camerei a doua de recurs a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) din 12 decembrie 2019 (cauza R 1487/2019-2) privind o procedură de decădere din drepturile asupra unei mărci a Uniunii Europene între bonnanwalt Vermögens- und Beteiligungsgesellschaft și intervenientele în primă instanță.

Cu privire la cererea de admitere în principiu a recursului

2 În temeiul articolului 58a primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, un recurs formulat împotriva hotărârilor Tribunalului privind o decizie a unei camere de recurs independente a EUIPO nu este admis decât dacă, mai întâi, Curtea stabilește că ar trebui să fie admis.

3 În conformitate cu articolul 58a al treilea paragraf din acest statut, recursul este admis, în totalitate sau în parte, potrivit normelor detaliate prevăzute în Regulamentul de procedură al Curții, în cazul în care ridică o chestiune importantă pentru unitatea, consecvența sau dezvoltarea dreptului Uniunii.

4 Potrivit articolului 170a alineatul (1) din acest regulament, în situațiile prevăzute la articolul 58a primul paragraf din statutul menționat, recurentul anexează la cererea sa de recurs o cerere de admitere în principiu a recursului în care expune chestiunea importantă pe care o ridică recursul pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii și care cuprinde toate elementele necesare pentru a permite Curții să se pronunțe asupra acestei cereri.

5 În conformitate cu articolul 170b alineatele (1) și (3) din regulamentul menționat, Curtea se pronunță asupra cererii respective cât mai curând cu putință, prin ordonanță motivată.

Argumentația recurentei

6 În susținerea cererii de admitere în principiu a recursului, recurenta arată că recursul ridică chestiuni importante pentru unitatea, coerența și dezvoltarea dreptului Uniunii.

7 Aceasta ar fi situația primului aspect al primului motiv de recurs, prin care, cu titlu principal, recurenta reproșează Tribunalului că a considerat, la punctul 33 și următoarele din ordonanța atacată, că jurisprudența Curții referitoare la independența avocatului în raport cu clientul, rezultată în special din Hotărârea din 24 martie 2022, PJ și PC/EUIPO (C-529/18 P și C-531/18 P, EU:C:2022:218), se aplică și atunci când clientul este o persoană juridică.

8 Cu titlu subsidiar, prin intermediul celui de al doilea aspect al acestui prim motiv, recurenta susține că Tribunalul ar fi trebuit cel puțin să țină seama de faptul că procedura de decădere, prevăzută la articolul 63 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene (JO 2017, L 154, p. 1), servește unui interes general și că acest interes coincide cu cel al oricărui reprezentant potențial, astfel încât un avocat care reprezintă un solicitant de decădere acționează și în propriul interes.

9 Al doilea motiv de recurs ar ridica chestiunea importantă dacă, înainte de a respinge o acțiune sau un recurs ca inadmisibile, Tribunalul este ținut, având în vedere articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), să semnaleze acest aspect părții în cauză pentru a-i permite să fie reprezentată în mod corespunzător atunci când situația se prezintă diferit.

Aprecierea Curții

10 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că sarcina de a demonstra că chestiunile ridicate prin recursul formulat sunt importante pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii revine recurentului (Ordonanța din 10 decembrie 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, punctul 20 și jurisprudența citată).

11 În plus, după cum reiese din articolul 58a al treilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene coroborat cu articolul 170a alineatul (1) și cu articolul 170b alineatul (4) a doua teză din Regulamentul de procedură al Curții, cererea de admitere în principiu a recursului trebuie să cuprindă toate elementele necesare pentru a permite Curții să se pronunțe asupra acestei cereri și să stabilească, în cazul admiterii în principiu în parte a acestuia din urmă, motivele sau aspectele recursului la care trebuie să se refere memoriul în răspuns. Astfel, dat fiind că mecanismul de admitere în principiu a recursurilor prevăzut la articolul 58a din acest statut urmărește să limiteze controlul Curții la chestiunile care prezintă importanță pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii, numai motivele care ridică asemenea chestiuni și care sunt stabilite de recurent trebuie să fie examinate de Curte în cadrul recursului (Ordonanța din 10 decembrie 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, punctul 21, și Ordonanța din 16 noiembrie 2022, EUIPO/Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, punctul 24).

12 Așadar, o cerere de admitere în principiu a recursului trebuie, în orice caz, să menționeze în mod clar și precis motivele pe care se întemeiază recursul, să identifice cu aceeași precizie și claritate chestiunea de drept invocată prin fiecare motiv, să precizeze dacă această chestiune este importantă pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii și să expună în mod

specific motivele pentru care chestiunea respectivă este importantă în raport cu criteriul invocat. În ceea ce privește în special motivele de recurs, cererea de admitere în principiu a recursului trebuie să precizeze dispoziția din dreptul Uniunii sau jurisprudența care ar fi fost încălcată prin hotărârea sau prin ordonanța atacată cu recurs, să expună în mod succint în ce constă eroarea de drept pretins săvârșită de Tribunal și să indice în ce măsură această eroare a exercitat o influență asupra rezultatului hotărârii sau al ordonanței în recurs. Atunci când eroarea de drept invocată rezultă din nerespectarea jurisprudenței, cererea de admitere în principiu a recursului trebuie să expună, în mod succint, dar clar și precis, în primul rând, unde se situează pretinsa contradicție, identificând atât punctele din hotărârea sau din ordonanța atacată cu recurs pe care recurentul le contestă, cât și pe cele din decizia Curții sau a Tribunalului care ar fi fost încălcate, și, în al doilea rând, motivele concrete pentru care o astfel de contradicție ridică o chestiune importantă pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii (Ordonanța din 10 decembrie 2021, EUIPO/The KaiKai Company Jaeger Wichmann, C-382/21 P, EU:C:2021:1050, punctul 22 și jurisprudența citată).

13 În speță trebuie să se constate, în primul rând, că cererea de admitere în principiu a recursului enunță cu precizie și claritate cele două motive, întemeiate, pe de o parte, pe aplicarea eronată a jurisprudenței Curții referitoare la aplicarea articolului 19 al treilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și, pe de altă parte, pe încălcarea articolului 47 din cartă.

14 În ceea ce privește, în al doilea rând, primul motiv, trebuie arătat că cererea de admitere în principiu a recursului precizează la un standard juridic corespunzător în ce constă pretinsa eroare rezultată din nerespectarea jurisprudenței, în ce măsură această pretinsă eroare a exercitat o influență asupra rezultatului ordonanței atacate și motivele concrete pentru care o asemenea eroare, presupunând că ar fi dovedită, ridică o problemă importantă pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii. Astfel, din această cerere reiese că pretinsa eroare constă în faptul că jurisprudența rezultată din cuprinsul punctului 81 din Hotărârea din 24 martie 2022, PJ și PC/EUIPO (C-529/18 P și C-531/18 P, EU:C:2022:218), potrivit căreia, într-o situație în care clientul, persoană fizică, este el însuși asociat și membru fondator al cabinetului de avocați și poate, prin urmare, să exercite un control efectiv asupra colaboratorului, trebuie să se considere că legăturile care există între avocatul colaborator și asociatul client sunt de așa natură încât aduc în mod vădit atingere independenței avocatului, a fost transpusă, la punctul 33 și următoarele din ordonanța atacată, recurentei, care este o persoană juridică. Or, potrivit cererii menționate, dacă s-ar constata o eroare de acest fel, acțiunea în fața Tribunalului ar fi admisibilă.

15 În conformitate cu sarcina probei care incumbă autorului unei cereri de admitere în principiu a unui recurs, recurentul trebuie să demonstreze că, independent de chestiunile de drept pe care le invocă în recursul său, acesta din urmă ridică una sau mai multe chestiuni importante pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii, domeniul de aplicare al acestui criteriu depășind cadrul hotărârii în recurs și, în definitiv, pe cel al recursului său (Ordonanța din 16 noiembrie 2022, EUIPO/Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, punctul 32 și jurisprudența citată).

16 Această demonstrație implică ea însăși stabilirea atât a existenței, cât și a importanței unor astfel de chestiuni, prin intermediul unor elemente concrete și proprii speței, iar nu doar al unor argumente de ordin general (Ordonanța din 16 noiembrie 2022, EUIPO/Nowhere, C-337/22 P, EU:C:2022:908, punctul 33 și jurisprudența citată).

17 Or, în speță, pe de o parte, recurenta identifică chestiunea ridicată prin intermediul primului motiv, care constă în esență în a stabili dacă jurisprudența rezultată din cuprinsul punctului 81 din Hotărârea din 24 martie 2022, PJ și PC/EUIPO (C-529/18 P și C-531/18 P, EU:C:2022:218), referitoare la aplicarea articolului 19 al treilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, implică faptul că există o atingere vădită adusă independenței avocatului și atunci când clienta este o persoană juridică al cărei administrator este proprietarul cabinetului de avocați ce angajează avocatul care o reprezintă pe această clientă.

18 Pe de altă parte, recurenta subliniază că chestiunea de drept ridicată prin intermediul primului său motiv depășește cadrul acestuia, din moment ce răspunsul la această chestiune va furniza indicații în materie de reprezentare a clientului și, prin urmare, de admisibilitate a acțiunilor, dincolo de domeniul dreptului mărcilor. Procedând astfel, recurenta expune motivele concrete pentru care o atare chestiune este importantă pentru unitatea, coerența și dezvoltarea dreptului Uniunii.

19 În al treilea rând, în ceea ce privește chestiunea ridicată prin cel de al doilea motiv de recurs, trebuie să se constate că cererea de admitere în principiu a recursului precizează la un standard juridic corespunzător în ce constă pretinsa eroare rezultată din nerespectarea jurisprudenței, în ce măsură această pretinsă eroare a exercitat o influență asupra rezultatului ordonanței atacate și motivele concrete pentru care o asemenea eroare, presupunând că ar fi dovedită, ridică o chestiune importantă pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii.

20 Astfel, din această cerere reiese că pretinsa eroare de drept constă în esență în faptul că Tribunalul nu i-a semnalat că nu era reprezentată în mod corespunzător de un avocat, în sensul articolului 51 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului și al articolului 19 al treilea și al patrulea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, și nici nu i-a permis să fie reprezentată în mod corespunzător. În plus, recurenta explică la un standard juridic corespunzător faptul că împrejurarea că, înainte de a constata inadmisibilitatea acțiunii sale, Tribunalul nu i-a oferit posibilitatea de a-și schimba reprezentantul în timp util a influențat rezultatul ordonanței atacate. Într-adevăr, în caz contrar, recurenta ar fi avut posibilitatea de a evita ca acțiunea sa să fie declarată inadmisibilă.

21 În sfârșit, pe de o parte, recurenta identifică chestiunea ridicată prin intermediul celui de al doilea motiv, care constă în esență în a stabili dacă, atunci când o parte nu este, potrivit Tribunalului, reprezentată în mod corespunzător de un avocat, în sensul dispozițiilor articolului 51 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului coroborate cu dispozițiile articolului 19 al treilea și al patrulea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, articolul 47 din cartă implică faptul că Tribunalul trebuie, înainte de adoptarea unei decizii de respingere a acțiunii, să semnaleze această situație părții respective și să îi permită să fie reprezentată în mod corespunzător. Pe de altă parte, din cererea de admitere în principiu a recursului reiese că importanța obligației eventuale a Tribunalului de a oferi posibilitatea unui reclamant să își schimbe reprezentantul înainte de a constata inadmisibilitatea acțiunii sale depășește cadrul ordonanței atacate. În această privință trebuie arătat că o astfel de chestiune nu este legată de un domeniu specific al dreptului Uniunii, ci privește orice tip de contencios în fața Tribunalului pentru care este necesară reprezentarea de către un avocat, în sensul articolului 19 al treilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene coroborat cu articolul 53 primul paragraf din acest statut.

22 Ținând seama de argumentele prezentate de recurentă, trebuie să se constate că cererea de admitere în principiu a recursului demonstrează corespunzător cerințelor legale că recursul ridică o chestiune importantă pentru unitatea, coerența și dezvoltarea dreptului Uniunii.

23 Având în vedere considerațiile care precedă, recursul trebuie admis în principiu în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

24 Potrivit articolului 170b alineatul (4) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul este admis în principiu, în tot sau în parte, având în vedere criteriile enunțate la articolul 58a al treilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, procedura continuă în conformitate cu prevederile articolelor 171-190a din acest regulament.

25 În temeiul articolului 137 din regulamentul menționat, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din același regulament, în hotărârea sau ordonanța prin care se finalizează judecata se dispune cu privire la cheltuielile de judecată.

26 Prin urmare, întrucât cererea de admitere în principiu a recursului este admisă, cererea privind cheltuielile de judecată se va soluționa odată cu fondul.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera de admitere în principiu a recursurilor) dispune:

1) Admite în principiu recursul.

2) Cererea privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.

Semnături